

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/170/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613221549
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6613221549.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, v mene ktorého koná ako advokát konateľ Mgr. Tomáš Kušnir, proti žalovanému 1/ J. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XX, štátnemu občanovi SR, 2/ K. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., V. XXX/X, štátnej občanke SR, 3/ Z. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom V., W. XXX/XX, štátnemu občanovi SR, zastúpeného advokátkou JUDr. Elenou Matulovou, Advokátska kancelária Poltár, Ul. Železničná 7 a 4/ V. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. XX, štátnemu občanovi SR, o zaplatenie 3.633,92 EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 17C/32/2014-209 zo dňa 01. 12. 2016, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu, ktorým okresný súd žalobu o zaplatenie 3.633,92 EUR s príslušenstvom zamietol a žalovaným 1/ až 4/ priznal náhradu trov konania, v plnom rozsahu potvrdzuje.

II. Žalovaný v rade 3. má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu o zaplatenie 3.633,92 EUR s príslušenstvom zamietol (zrejme len omylom v písaní je v rozsudku uvedené, že okresný súd zamietol žalobcu o zaplatenie 3.633,92 EUR s príslušenstvom - poznámka odvolacieho súdu). Zároveň okresný súd žalovaným 1/, 2/, 3/, 4/ priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd žalobu zamietol, keď v konaní zistil, že žalobca nie je aktívne legitimovaným na podanie žaloby v súdnej veci, a to z toho dôvodu, že nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky pôvodného veriteľa, t. j. Slovenskej sporiteľne, a. s., na žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15. 10. 2009. Súd po vykonanom dokazovaní mal zistené, že z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 10. 2009 vyplýva, že veriteľ (Slovenská sporiteľňa, a. s. - v bode 9. rozsudku okresného súdu, tiež zrejme len omylom uvedený ako Slovenská poisťovňa, a. s. - poznámka odvolacieho súdu) oznámil žalovaným, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1023/2009/CE uzatvorenej dňa 15. 10. 2009 postúpil svoju pohľadávku voči dlžníkovi vo výške 12.658,79 EUR spoločnosti EOS KSI Slovensko s. r. o. Z uvedenej Zmluvy o postúpení pohľadávok tiež vyplýva, že medzi postupcom a postupníkom došlo k postúpeniu pohľadávok špecifikovaných v prílohe č. 1 k Zmluve. Pohľadávka bola zabezpečená ručením Z. D. a V. F..

2. Pri rozhodovaní okresný súd vychádzal z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, podľa ktorého ustanovenia môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou, vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia

pohľadávky. Žalobca nepredložil súdu písomnú výzvu banky ako pôvodného veriteľa na splnenie dlhu adresovanú žalovaným pred postúpením pohľadávky na žalobcu a ani doklad o doručení, alebo odoslani tejto výzvy žalovaným. Banka úver nezosplatnila, naopak k tomu pristúpil až žalobca, potom ale nedošlo k postúpeniu zosplatnenej pohľadávky, ale k postúpeniu zmluvy o úvere, čo je v rozpore s ustanovením Zákona o bankách. Oznámenie o postúpení pohľadávky nemôže nahrádzať písomnú výzvu banky pred samotným postúpením, teda nebolo dokázané, že by boli žalovaní písomne vyzvaní na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere, čiže podľa názoru okresného súdu bolo nepochybné, že banka nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, resp. zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou o úvere, úver nebol v čase postúpenia splatný. Splatnými sa mohli stať do tej doby len jednotlivé splátky úveru, so splatením ktorých boli žalovaní v omeškani. Pokiaľ však došlo k postúpeniu pohľadávky z úveru v celom rozsahu na žalobcu, postupoval žalobca v rozpore s § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nakoľko v čase postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver. Žalobca teda nedokázal, že pohľadávka voči žalovaným bola v čase jej postúpenia spôsobilá na postúpenie. Ako už bolo uvedené vyššie, okresný súd z týchto dôvodov, a teda pre nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu žalobu v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, teda rozhodol podľa zásady úspechu v konaní.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonnej 15-dňovej lehote žalobca z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V súvislosti s nedostatkom aktívnej legitímácie v konaní poukázal na to, že v konaní predložil relevantné oznámenia postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladajú aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a okresný súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Poukázal v tomto smere na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 11. 06. 2003 sp. zn. 4Obo/210/01 a na viaceré rozhodnutia krajských súdov v Žiline, v Košiciach a v Nitre, v zmysle ktorých relevantné oznámenie postupcu dlžníkom o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Namietol tiež, že zo znenia ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná. Postúpením pohľadávky sa stal sám žalobca aj veriteľom pohľadávky, pričom základným právom veriteľa v zmysle § 488 OZ je právo na plnenie od dlžníka záväzkového vzťahu. Zosplatnenie dlhu veriteľom znamená, že dlh už nie je možné zo strany dlžníka zaplatiť v splátkach, v dôsledku nesplnenia povinnosti dlžníkom sa stáva splatný celý dlh vyhlásením jeho zosplatnenia. Táto skutočnosť však nemá žiadny vplyv na výšku alebo existenciu dlhu dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho dlhu a závisí výlučne od vôle veriteľa. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupcom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Rozsudok okresného súdu žiadal zmeniť a žalobe vyhovieť, alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaný v rade 3. v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v plnom rozsahu súhlasí s rozsudkom okresného súdu napadnutého odvolaním. Poukázal na to, že žalobca nie je subjekt, ktorý úver poskytol a postúpenie pohľadávky bankou na žalobcu sa musí okrem § 524 a nasledovné OSP (poznámka odvolacieho súdu - zrejme OZ) riadiť aj § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/48/2016 zo dňa 16. 06. 2016, ako aj 19Co/150/2016 zo dňa 29. 11. 2016, v ktorých odvolací súd v obdobnej veci potvrdil rozsudok okresného súdu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) odvolanie prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) bez nariadenia pojednávania na prejednanie odvolania podľa ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

6. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z dostatočne a riadne zisteného skutkového stavu veci, z ktorého vyvodil aj

správne právne závery. Aj podľa názoru odvolacieho súdu v súdnej veci nemohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, pokiaľ neboli dodržané zákonné podmienky ustanovené v § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (zmluva zo dňa 15. 10. 2009). Právny predchodca žalobcu by bol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku voči odporcom len potom, ak boli odporcovia napriek písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu odporcov. V prípade, že tieto predpoklady splnené neboli, prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo, bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostúpiteľnú, teda pohľadávku, ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Pokiaľ by súd nemohol skúmať aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a mal by vychádzať len z oznámenia o postúpení pohľadávky, došlo by k zhoršeniu právneho postavenia žalovaných ako spotrebiteľov, vzhľadom k tomu, že pri akomkoľvek postúpení pohľadávky, aj keď nepostúpiteľnej, by sa takéto postúpenie pohľadávky mohlo považovať za platné postúpenie a dlžníkovi by sa odňala možnosť úspešne dovolávať sa neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie. Akékoľvek postúpenie pohľadávky podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách by sa muselo považovať za platné, aj keď k nemu došlo v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Takýto stav je ale contra legem. Odvolací súd poukazuje na to, že preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaných), je imanentnou súčasťou každého súdneho konania (viď aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009). Odvolací súd však poukazuje zároveň aj na ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, ktoré nadobudlo účinnosť od 01. 05. 2014, v zmysle ktorého ustanovenia orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovolával. Vzhľadom na neexistenciu intertemporálnych ustanovení zák. č. 250/2007 Z. z. vo vzťahu k ust. § 5b je nutné mať za to, že tento zákon sa vzťahuje aj na právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona. Pokiaľ je zmluva o postúpení pohľadávky absolútne neplatným právnym úkonom pre nedodržanie ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, na ktorú neplatnosť je povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovaných prihliadnuť, ustálená súdna prax (R 4/2008) už v minulosti ustálila, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ust. § 525 ods. 2 OZ (ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom) je absolútne neplatným právnym úkonom. Takýto záver platí o to viac, ak postúpenie pohľadávky odporuje zákonu na dodržiavanie ktorého sa zmluvné strany dôvodne pri uzatváraní zmluvy o peňažnom záväzku spoliehali.

8. Odvolací súd rozsudok potvrdil aj vo výroku o náhrade trov konania ako výroku závislého od rozhodnutia vo veci samej.

9. V odvolacom konaní boli v celom rozsahu úspešní žalovaní 1/ až 4/, trovy odvolacieho konania však vznikli len žalovanému v rade 3. v súvislosti s podaním vyjadrenia k odvolaniu, a preto odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaný v rade 3. má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

10. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).